

Türk coğrafyasından TÜRK SİYASİ BİRLİYİNƏ

Minillikler boyu geniş coğrafî yada yaşamış türk xalqları zengin tarixi və mədəni irsə malikdirlər. Ortaq tarixi dəyərlər, dil və mədəniyyət bağları onların birliliyinin əsasını təşkil edir. Əsrlər boyu müxtəlif dövlətlər, imperiyalar qurmuş türklər geniş coğrafiyada yayılmasına baxmayaraq, öz aralarında mədəni və mənəvi bağlarını heç vaxt tam itirməyiblər. Bu gün isə həmin bağlar yenidən bağlanır. Dünyanın dəyişən geosiyasi mənzərəsi fonunda türk ölkələrinin yaxınlaşması həm zəruri, həm də tarixi bir prosesə çevrilib.

Ötən əsrin sonlarında - sovet hökumətinin dağılmasından sonra ittifaqa daxil olan türk respublikalarının müstəqillik qazanması təkcə coğrafi sərhədlərin dəyişməsi deyil, eyni zamanda yeni bir tarixi imkanın yaranmasına şərait yaratdı. Həmin respublikaların hər biri öz inkişaf yolunu müəyyənləşdirərək, ortaq dil, mədəniyyət və tarix onları sıx əməkdaşlıq qurmağa sövq etdi. Beləliklə, türk dünyasının yeni mərhələsi başlandı. Azərbaycan, Qazaxıstan, Özbəkistan, Qırğızıstan və Türkmenistən beynəlxalq arenaya müstəqil çıxışı türk dövlətləri arasında siyasi, iqtisadi və humanitar əlaqələrin genişlənməsinə yol açdı.

lu Berdiməhəmmədov, Şimali Kipr Türk Cumhuriyyətinin Prezidenti Ersin Tatar, Türk Dövlətləri Təşkilatının baş katibi Kubanıçbek Ömüraliyevin iştirak etdikləri tədbirdə əhəmiyyətli qərarlar qəbul olundu.

TDT-yə üzv dövlətlərin Dəmiryolu İdarələrinin Rəhbərlərinin 3-cü iclası oktyabrın 31-də Bişkekdə baş tutub. İclasda qeyd olunub ki, Orta dəhliz strateji əhəmiyyətini artırmaqdə davam edir. Toplantıda TDT-yə üzv dövlətlərin dəmir yolu idarələri və turizm strukturlarının nümayəndələrindən ibarət müvəqqəti işçi qrupunun yaradılması barədə qərar qəbul edilib.

Azərbaycanın təşəbbüsü ilə bu il noyabrın 24-də Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv ölkələrin qeyri-hökumət təşkilatları (QHT) ilk dəfə bir platformda toplaşdırılar. Prezident İlham Əliyev forumun iştirakçılara müraciət ünvanladı. Müraciətdə deyildi ki, türk dövlətlərinin artan potensialı və qlobal müstəvidə gündən-günə güclənən mövqeyi daha iddialı məqsədlərin qarşıya qoyulmasını, birgə səylərin artırılmasını, bütün sahələrdə əməkdaşlığın dərinləşdirilməsini, əvvəl mexanizmlərin yaradılmasını zəruri edir. Prezident İlham Əliyev ilk dəfə keçirilən həmroyluk forumunu bu istiqamətdə atılmış mühüm addım kimi dəyərləndirdi: "2026-cı ildə 100 illiyi keçiriləcək I Türkoloji Qurultayı türk xalqlarının mədəni integrasiyası məsələləri ilə bağlı yarımcıq qalmış işlərinin QHT-lərin yaxından iştirakı ilə müasir çağırışlara uyğun davam etdirilməsi də xüsusi aktuallıq kəsb edir. Türk dünyası QHT-lərinin BMT və digər beynəlxalq təsisatlar çərçivəsində birgə, koordinasiyalı fəaliyyəti, vahid platformda birləşməsi ümumi işimizə və məqsədlərimizə böyük töhfə verə bilər".